

Julkinen
19.8.2014
Päivitetty
1.6.2018 ja 23.1.2019

1 TEKES PÄÄOMASIOITUS OY:N RISKIRAOITUSOHJELMA (SA.39418)

1.1 Riskirahoitusohjelman tavoitteet

Riskirahoitusohjelman tavoitteena on edistää suomalaisten alkavan vaiheen yritysten liiketoiminnan kasvua kehittämällä pääomasijoitusmarkkinaa korjaamalla yritysten alkuvaiheen rahoituksen tarjonnassa esiintyviä puutteita. Ohjelma mahdollistaa uusien osaavien pääomasijoitusyhtiöiden syntyminen Suomeen ja tavoitteena on lisätä kotimaisten ja ulkomaisten yksityisen sijoitusten määrää alkavan vaiheen yrityksiin.

1.2 Riskirahoitusohjelman koko ja toimintaperiaate

Vuosien 2014 – 2020 aikana arviolta 100 milj. euroa. Riskirahoitusohjelmaan käytettävissä oleva rahoituksen suuruus määräytyy valtion vuosittaisten talousarvioiden perusteella.

Suomen valtion puolesta riskirahoitusohjelman toteuttaa Business Finland Venture Capital Oy (aikaisemmalta nimeltään Tekes Pääomasijoitus Oy), joka on yleisessä ryhmäpoikkeusasetuksessa (Euroopan komission asetus N.o 651/2014) määritelty ns. toimeksi saanut yhteisö. Business Finland Venture Capital Oy on Suomen valtion kokonaan omistama ja Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin (aikaisemmalta nimeltään Innovaatorahoituskeskus Tekes) omistajaohjauksessa oleva yhtiö. Business Finland Venture Capital Oy:stä on annettu laki 967/2013. Business Finland Venture Capital Oy:tä pääomitetään oman pääoman ehtoisilla sijoituksilla valtion talousarviosta, vuonna 2014 enimmillään 20 milj. eurolla.

Riskirahoitusohjelman mukaan Business Finland Venture Capital Oy voi tehdä sekä valtioneuvoston sijoituksia että valtioneuvoston sisäisiä sijoituksia. Valtioneuvoston sijoitukset perustuvat yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen artiklaan 21 Riskirahoitustuki.

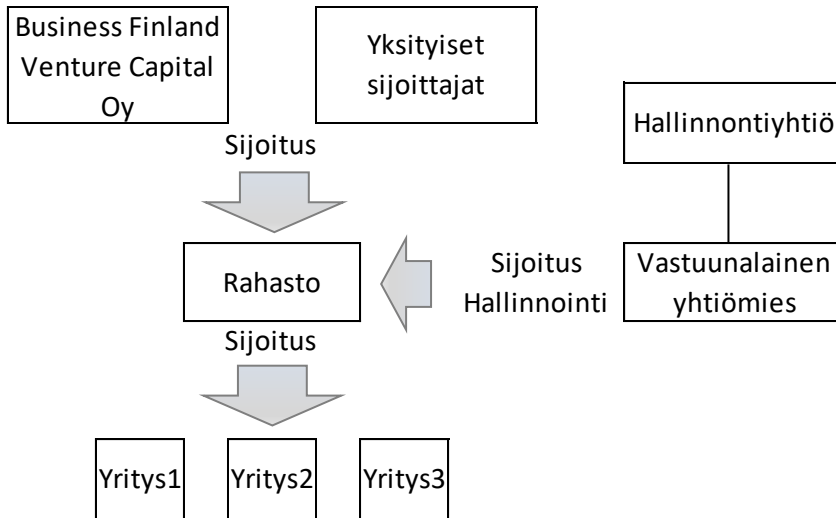
Business Finland Venture Capital Oy tekee rahastosijoituksia liiketaloudellisin perustein toimiviin, alkavan vaiheen yrityksiin sijoittaviin pääomasijoitusrahastoihin. Pääomasijoitusrahastot toimivat riskirahoituksen välittäjäorganisaatioina ja vastaavat sijoitusten valmistelusta sekä toteuttamisesta kohdeyrityksiin.

Business Finland Venture Capital Oy valitsee sijoituskohteet avoimella ja syrjimättömällä hakemusmenettelyllä, joka toteutetaan sovellettavan Euroopan unionin ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Yhtiö tekee sijoituksia pääomarahastoihin, joissa on tuotto-odotukseen perustuva sijoituspolitiikka, kilpailukykyiset ehdot ja osaava ja ammattitaitoinen hallinnointiyhtiö, ja jotka houkuttelevat riittävästi yksityistä pääomaa.

1.3 Riskirahoitusohjelman rakenne

Business Finland Venture Capital Oy:n sijoitusten kohteena olevia rahastoja hallinnoivat yksityiset hallinnointiyhtiöt toimimalla vastuunalaisena yhtiömiehinä tai sopimuksen perusteella. Rahastojen vastuunalaiset yhtiömiehet tekevät itsenäisesti päätökset sijoituksista kohdeyrityksiin sovitun sijoituspolitiikan mukaisesti. Seuraava kuvaa riskirahoitusohjelman tyypillistä rahastokohtaista rakennetta:

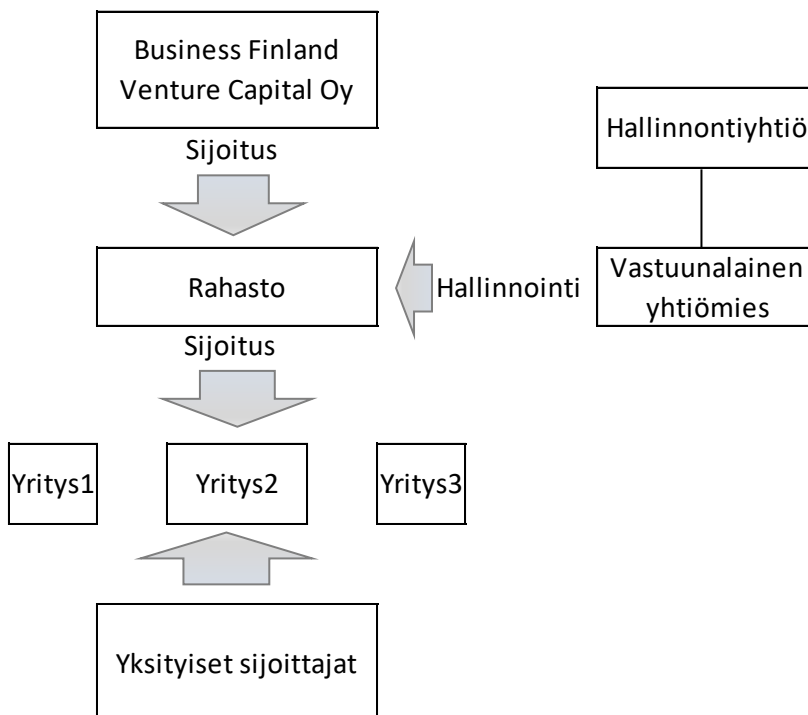
Julkinen
19.8.2014
Päivitetty
1.6.2018 ja 23.1.2019

Business Finland Venture Capital Oy voi harkita myös vaihtoehtoisia rahastorakenteita. Näiden tulee olla sellaisia, että ne täyttävät Business Finland Venture Capital Oy:n ja muiden sijoittajien vaatimukset ja ehdotettu rakenne varmistaa selkeän yhteyden rahaston tuoton ja hallinnontyhtiön palkitsemisen välillä.

Business Finland Venture Capital Oy:n sijoituksen kohteena voi olla rahasto ("kanssasijoitusrahasto"), joka sijoittaa yhdessä yksityissijoittajien kanssa kohdeyrityksiin ja jossa julkinen rahoitus voi olla 100 prosenttia. Kanssasijoitusrahastolla tulee olla sijoittajista riippumaton hallinnontyhtiö, joka vastaa rahaston hallinnasta ja sijoituspolitiikan toteuttamisesta.

Seuraavassa kuvassa esitetään kanssasijoitusrahaston esimerkkirakenne.

Julkinen
19.8.2014
Päivitetty
1.6.2018 ja 23.1.2019

Päätökset sijoituksista kohderahastoihin tekee Business Finland Venture Capital Oy:n hallitus. Hallituksen jäsenillä on kokemusta alkavan vaiheen yrityksistä tai niihin sijoittamisesta. Hallituksen jäsenten enemmistön tulee olla henkilöitä, jotka eivät ole Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin palveluksessa.

1.4 Business Finland Venture Capital Oy:n käyttämät sijoitusvälineet ja sijoitusten koko

Business Finland Venture Capital Oy:n sijoitus kohderahastoihin voi olla oman pääoman ehtoinen tai sen luonteinen sijoitus tai vieraan pääoman ehtoinen laina, joka voi olla vakuudeton.

Kohderahaston sijoitus kohdeyritykseen tulee olla oman pääoman ehtoinen tai sen luonteinen sijoitus, vieraan pääoman ehtoinen laina tai takaus taikka näiden yhdistelmä.

Business Finland Venture Capital Oy:n osuus kohderahaston pääomasta on enintään 50 prosenttia. Business Finland Venture Capital Oy voi olla ainoa sijoittaja kanssasijoitusrahastossa, tällöin yksityisen pääoman vaatimus tulee täyttyä kohdeyritystasolla. Valtiontukisijoituksissa Business Finland Venture Capital Oy:n osuuden kohderahaston pääomasta tulee edellä mainitun lisäksi aina täyttää yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen edellytykset.

Valtiontukisijoituksissa Business Finland Venture Capital Oy voi rahaston syntyhetkellä rahastosopimuksessa luopua osittain osuudestaan rahaston tuottoihin yksityisten sijoittajien hyväksi. Business Finland Venture Capital Oy ja kohderahastojen muut sijoittajat kantavat sijoituksiensa suhteessa rahastojen tappiot.

1.5 Kohdeyritykset ja niihin liittyvät rajoitukset

Business Finland Venture Capital Oy:n kohderahastojen sijoituskohteena ovat alkavan vaiheen yritykset, joilla on perustellut mahdollisuudet liiketoiminnan nopealle kasvulle. Rahastojen sijoituskohteina ovat pääasiassa Suomeen rekisteröidyt yritykset; rahastot voivat tehdä sijoituksia muualla kuin Suomessa rekisteröityihin yrityksiin enintään 40 prosentilla rahaston pääomasta.

Alkavilla yrityksillä tarkoitetaan vasta toimintansa aloittaneita, pääosin alle kuusi vuotta vanhoja yrityksiä, joiden tuotteet tai liiketoimintamalli ovat vielä kehitysvaiheessa ja liikevaihto on pientä ja joiden kohdalla ei ole vielä tapahtunut läpimurtoa kansainvälisille markkinoille.

Sijoituksen kohdeyritykseen on perustuttava toteuttamiskelpoiseen liiketoimintasuunnitelmaan, joka sisältää yksityiskohtaiset tiedot kohdeyrityksen tuotteista ja palveluista sekä myynnin ja kannattavuuden kehityksestä, ja jossa liiketoiminnan menestymismahdollisuuksia arvioidaan ennakkolta. Rahastolla tulee olla kohdeyrityksittäin selkeä ja realistinen, kirjallisesti laadittu irtautumissuunnitelma.

Rahastojen tulee ilmoittaa sijoitustoimintansa kohdetoimialat.

Valtiontukisijoituksissa rahastojen kohdeyritysten ja tehtävän sijoituksen tulee täyttää myös seuraavat yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen vaatimukset:

Julkinen
19.8.2014
Päivitetty
1.6.2018 ja 23.1.2019

- Ensisijoitusta tehtäessä kohdeyrityksen tulee olla kokoluokaltaan pieni tai keskisuuri, ja sen kaupallisesta ensimyyntistä on kulunut vähemmän kuin 7 vuotta ja yrityksen osake ei ole julkisen kaupankäynnin kohteena.
- Kohdeyritykset eivät voi kuulua yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen artiklan 1 kohdassa 3 lueteltuihin kiellettyihin toimialoihin.
- Kohderahaston sijoitus kohdeyritykseen tulee olla oman pääoman ehtoinen tai sen luonteinen sijoitus, vieraan pääoman ehtoinen laina tai takaus taikka näiden yhdistelmä.
- Rahasto voi tehdä jatkosijoituksia kohdeyrityksiin, joiden ensimyyntistä on kulunut vähemmän kuin 7 vuotta. Rahasto voi tehdä jatkosijoituksia yhtiöön, jos sen ensimyyntistä on kulunut enemmän kuin 7 vuotta seuraavien ehtojen toteutuessa:
 - Sijoitukset kohdeyritykseen eivät ylitä ryhmäpoikkeusasetuksen enimmäismäärää
 - Jatkosijoitus oli ennakoitu alkuperäisessä liiketoimintasuunnitelmassa
 - Kohdeyritys on kokoluokaltaan jatkosijoitushetkellä sen omistusrakenne huomioiden pieni tai keskisuuri. Kohdeyrityksen kokoluokkaa arvioitaessa ei huomioida rahaston tai yksityisen riippumattomien sijoittajien omistusta
 - Yksityisten sijoittajien osuus rahaston pääomasta tai yhdessä rahaston kohdeyritykseen tehdyistä sijoituksista on vähintään 60 prosenttia
- Rahasto voi ostaa poikkeustapauksessa kohdeyrityksen vanhojen osakkaiden osakkeita enintään 50 prosenttia rahoituskierroksen kokonaissummasta.
- Rahaston kohdeyritys ei sijoitushetkellä voi olla Euroopan Komission määritelmän mukainen vaikeuksissa oleva yritys tai yritys, joka ei ole maksanut takaisin Euroopan komission perintämääräyksen mukaista sääntöjenvastaisesti saamaansa tukea.

Yksittäiseen kohdeyritykseen riskirahoitusohjelmasta tehdyt sijoitukset eivät saa ylittää 15 miljoonaa euroa.

1.6 Business Finland Venture Capital Oy:n sijoitusten kohderahastot

Business Finland Venture Capital Oy:n kohderahasto ja sen hallinnointiyhtiö voi sijaita Euroopan unionin jäsenmaassa edellyttäen että, se on perustettu ja toimii sijaintimaan ja Euroopan unionin lainsäädännön mukaisesti. Rahaston yhtiömuoto voi olla esimerkiksi suomalainen kommandiittiyhtiö.

Rahastoissa tulee olla yksityistä pääomaa yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen määrittämä osuus huomioiden rahaston sijoituspolitiikka. Hallinnointiyhtiön, rahaston vastuunalaisen yhtiömiehen tai niiden omistajien tulee sijoittaa rahastoon yleensä vähintään 2 prosenttia rahaston pääomasta tai ne sitoutuvat sijoittamaan rahaston kohdeyrityksiin yhdessä rahaston kanssa vastaavalla osuudella.

Rahastoja tulee johtaa liiketaloudellisin perustein. Tätä arvioitaessa hallinnointiyhtiön tulee täyttää mm. seuraavat edellytykset:

Julkinen
19.8.2014
Päivitetty
1.6.2018 ja 23.1.2019

- Hallinnointiyhtiön tulee olla lain tai sopimuksen mukaan velvoitettuja toimimaan ammattimaiselta rahastonhoitajalta edellytetyllä huolellisuudella, vilpittömässä mielessä eturistiriitoja välttäen
- Sopimuksissa sovelletaan alan parhaita käytäntöjä
- Rahaston hallinnointiyhtiöllä tulee olla vaihtoehtorahastojen hoitamisen toimilupa tai sen tulee olla rekisteröity vaihtoehtorahastojen hoitajaksi
- Hallinnointiyhtiön palkitseminen tulee vastata markkinakäytäntöä ja perustua rahaston tulokseen
- Hallinnointiyhtiön tulee vahvistaa rahaston sijoitusstrategia, sen perusteet ja suunniteltu aikataulu sijoittamiselle
- Sijoittajien on voitava olla edustettuina rahaston neuvoo-antavissa elimissä

1.7 Rahastosijoituksen hakeminen

Business Finland Venture Capital Oy:n sijoitusta haetaan vapaamuotoisella hakemuksella. Business Finland Venture Capital Oy määrittelee hakemuksessa tai sen liitteissä esitettävät tiedot. Hakumenettely on avoin ja jatkuva.

Ohjeet hakumenettelystä ovat Business Finland Venture Capital Oy:n Internet-sivulla www.businessfinland.vc.

1.8 Riskirahoitusohjelman arviointi

Riskirahoitusohjelman toimivuudesta ja sen tuloksista on tehty riippumaton asiantuntija-arvio vuonna 2018.

Julkinen
19.8.2014
Päivitetty
1.6.2018 ja 23.1.2019

2 TEKES PÄÄOMASIOITUS OY:N RISKIRAHOITUSOHJELMAN TIIVISTELMÄ

Tukiohjelman kesto ja koko:	25.8.2014 – 31.12.2020 Tukiohjelmaan käytettävissä oleva rahoituksen suuruus määräytyy valtion vuosittaisten talousarvioiden perusteella, arviolta 100 milj. euroa.
Toiminnan perusta:	Laki riskirahoitusta alkuvaiheen pääomarahastoihin sijoittavasta valtion kokonaan omistamasta osakeyhtiöstä (967/2013) Euroopan komission asetus N:o 651/2014, yleinen ryhmäpoikkeusasetus, Artikla 21 Riskirahoitustuki
Sijoituskohde:	Alkavan vaiheen pääomasijoitusrahastot.
Sijoitusvälineet:	Business Finland Venture Capital Oy:n sijoitus kohderahastoihin voi olla oman pääoman ehtoinen tai sen luonteinen sijoitus tai vieraan pääoman ehtoinen laina, joka voi olla vakuudeton.
Toimintatapa:	Business Finland Venture Capital Oy:n sijoituksien kohteena olevia rahastoja hallinnoivat yksityiset hallinnointiyhtiöt toimimalla vastuunalaisena yhtiömiehinä tai sopimuksen perusteella. Rahastojen vastuunalaiset yhtiömiehet tekevät itsenäisesti päätökset sijoituksista kohdeyrityksiin sovitun sijoituspolitiikan mukaisesti. Business Finland Venture Capital Oy ei osallistu sijoituspäätösten valmisteluun ja tekoon rahastoissa. Business Finland Venture Capital Oy:n sijoituksen kohteena voi olla rahasto ("kanssasijoitusrahasto"), joka sijoittaa yhdessä yksityissijoittajien kanssa kohdeyrityksiin. Kanssasijoitusrahastolla tulee olla sijoittajista riippumaton hallinnointiyhtiö, joka vastaa rahaston hallinnasta ja sijoituspolitiikan toteuttamisesta.
Sijoitushetki, kannustavuus ja sijoituksen koko:	Sijoitussitoumus annetaan rahaston sulkeutumisaikataulun mukaan siten, että Business Finland Venture Capital Oy:n suhteellinen osuus kaikista sijoitussitoumuksista yhteensä ei missään sulkeutumisessa ylitä Business Finland Venture Capital Oy:n osuuden riskirahoitusohjelman mukaista ylärajaa. Sijoitussitoumus kohderahastoon tulee olla sen kokoon nähden merkittävä. Sijoitussitoumus annetaan, jos rahasto on saavuttanut sen sijoituspolitiikka huomioiden riittävän koon. Rahaston sijoitustoiminta ei saa olla käynnistynyt ennen Business Finland Venture Capital Oy:n sijoitussitoumuksen antamista. Business Finland Venture Capital Oy voi olla ainoa sijoittaja kanssasijoitusrahastossa. Tällöin yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen mukainen yksityisen pääoman vähimmäisvaatimus tulee täyttyä kohdeyritystasolla.
Toimiminen ankkurisijoittajana:	Business Finland Venture Capital Oy voi olla rahaston ns. ankkurisijoittaja uusille lupaaville rahastoille, joissa sijoituksella on merkittävä katalyyttinen vaikutus rahaston syntymiselle.

Julkinen
19.8.2014
Päivitetty
1.6.2018 ja 23.1.2019

- Kohderahaston toimikausi:** 5 – 10 vuotta, rahaston toimikautta voidaan jatkaa enintään kahdella vuodella vuosi kerrallaan.
- Sijoituksien tuottovaade:** Jokaisella rahastolla tulee olla mahdollisuus kannattavaan sijoitustoimintaan, joka mahdollistaa sijoittajilleen sijoitusten arvon nousun.
- Business Finland Venture Capital Oy voi rahaston syntyhetkellä rahastosopimuksessa luopua osittain osuudestaan rahaston tuottoihin yksityisten sijoittajien hyväksi.
- Sijoitukseen liittyvä riski:** Koska sijoitukseen alkavan vaiheen yrityksiin liittyy korkea riski, on mahdollista, että kohderahastoon sijoitettu pääoma menetetään osittain tai kokonaan.
- Business Finland Venture Capital Oy ja kohderahastojen muut sijoittajat kantavat sijoituksiensa suhteessa rahastojen tappiot.
- Kohderahastojen sijoituskohteet:** Rahastojen sijoituskohteena ovat siemen ja käynnistysvaiheen yritykset, joilla on merkittävä kasvupotentiaali.
- Rahastojen tulee ilmoittaa sijoitustoimintansa kohdetoimialat.
- Valtiontukisijoitukset:
- Kohdeyrityksen ensimmäisestä kaupallisesta myynnistä on kulunut vähemmän kuin 7 vuotta ensisijoitushetkellä.
 - Kohdeyritysten tulee olla listaamattomia ja on kokoluokaltaan EU:n määritelmän pieniä tai keskisuuria sekä riippumattomia muista yrityksistä, ts. ei tytäryritys.
 - Kohdeyritys ei saa olla Euroopan Komission määritelmän mukainen vaikeuksissa oleva yritys tai yritys, joka ei ole maksanut takaisin Euroopan komission perintämääräyksen mukaista sääntöjenvastaisesti saamaansa tukea.
 - Kohdeyritykset eivät voi kuulua ryhmäpoikkeusasetuksen artiklan 1 kohdassa 3 lueteltuihin kiellettyihin toimialoihin.
- Kohderahastojen sijoitusvälineet:** Kohderahaston sijoitus kohdeyritykseen tulee olla oman pääoman ehtoinen tai sen luonteinen sijoitus, vieraan pääoman ehtoinen laina tai takaus taikka näiden yhdistelmä. Sijoituksen tavoitteena tulee olla sijoituksen arvon nousu.
- Tämän ohjelman puitteissa tehdyt sijoitukset kohdeyritykseen eivät saa ylittää 15 miljoonaa euroa.
- Kohderahastojen sijoitukset ulkomaille:** Rahasto voi sijoittaa enintään 40 prosenttia sen pääomasta muihin kuin Suomessa rekisteröityihin yhtiöihin.
- Sijoituksien haku:** Business Finland Venture Capital Oy:n sijoitusta haetaan vapaamuotoisella hakemuksella. Business Finland Venture Capital Oy määrittelee hakemuksessa tai sen liitteissä esitettävät tiedot. Hakumenettely on avoin ja jatkuva. Ohjeet haku menettelystä julkaistaan Internet-sivulla www.businessfinland.vc.

Julkinen
19.8.2014
Päivitetty
1.6.2018 ja 23.1.2019

Muuta:

Rahaston hallinnointiyhtiön tulee olla lain tai sopimuksen mukaan velvoitettu toimimaan huolellisesti sekä vilpittömässä mielessä eturistiriitoja välttäen.

Sopimuksissa sovelletaan alan parhaita käytäntöjä. Rahaston hallinnointiyhtiöllä tulee olla vaihtoehtorahastojen hoitamisen toimilupa tai sen tulee olla rekisteröity vaihtoehtorahastojen hoitajaksi.

Hallinnointiyhtiön palkitseminen tulee vastata markkinakäytäntöä ja määräytyä rahaston tuloksen perusteella. Hallinnointiyhtiön tulee vahvistaa rahaston sijoitusstrategia, sen perusteet ja suunniteltu aikataulu sijoittamiselle.

Sijoittajien on voitava olla edustettuina rahaston neuvoo-antavissa elimissä.